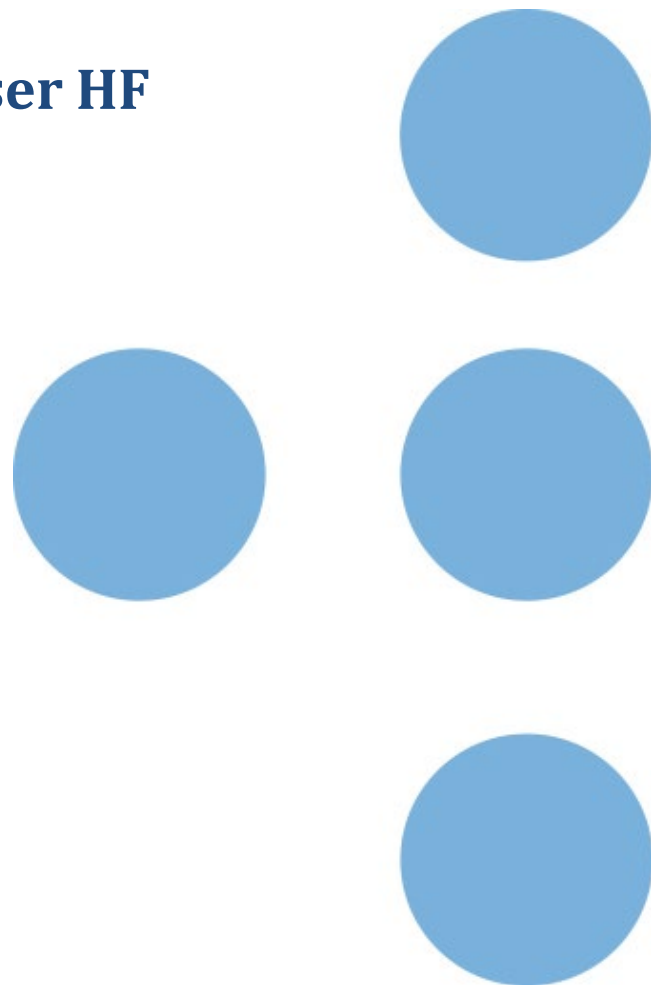

Brukerutvalget Pasientreiser HF

Årsrapport 2023

Vedtatt i BU 18. januar 2024

Innhold

1. Sammendrag	3
2. Mandat for Brukerutvalget (BU).....	3
3. Sammensetning.....	4
3.1 Medlemmer i BU i 2023	4
3.1.1 Medlemmer i BU 2022-24.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
3.1.2 Fra administrasjonen	5
3.2 Representasjon i styret i Pasientreiser HF.....	5
4. Aktivitet	5
4.1 Ny rekvisisjonspraksis.....	5
4.2 Faste saker i BU	5
4.3 Andre viktige saker i 2023	6
4.6 Brukerrepresentasjon i råd, utvalg, komiteer og arbeidsgrupper:	6
5. Avsluttende kommentar ved representantene i styret.....	7
Ordlister/forklaring	8

1. Sammendrag

Dette er årsrapport for Brukerutvalget (BU) i Pasientreiser HF for 2023. BU 2022-2024 har 12 medlemmer og 4 varamedlemmer. Rapporten gir en oversikt over virksomheten i 2023.

2. Mandat for brukerutvalget (BU)

I desember 2010 presenteres brukerpanelet til Pasientreiser ANS. I styresak 20/2017 omgjøres brukerpanelet til et brukerutvalg, og får sin nåværende organisering.

Brukerutvalgets rolle

Brukerutvalget er et rådgivende organ for Pasientreiser HF v/administrerende direktør i saker som angår utvikling av tjenester og systemer. Er et organ for drøfting av innspill og tilbakemeldinger fra brukerne vedrørende Pasientreiser HF sine ansvarsområder. Brukerutvalget er et samarbeidsorgan mellom helseforetaket og brukerorganisasjonene. Utvalget fatter ikke formelle vedtak.

1. Brukerutvalgets oppgaver:

Skal fremme saker på systemnivå som er av betydning for brukere av ordningen.
Skal bidra i helseforetakets mål- og strategiarbeid.
Skal gi faglige råd i saker som angår tjenestetilbudet.
Skal bidra til utvikling og evaluering av pasient- og brukererfaringsundersøkelser.
Skal som hovedregel ikke behandle enkeltsaker (pasientsaker).
Kan nedsette ad-hoc grupper for belysing av spesielle oppgaver.

2. Organisering av arbeidet

Møter

Minimum fire fysiske møter i året, elektroniske møter ved behov.
Administrerende direktør i Pasientreiser HF deltar på et av møtene.
Møtene avholdes primært i Oslo. Det utarbeides normalt saksfremlegg til møtene som belyser forhold som ønskes drøftet

Ledelse og sekretariatsfunksjon

Pasientreiser HF leder og har sekretariatsfunksjon for brukerutvalget.

Representasjon og valg

Medlemmene velges for en periode på to år av gangen. Brukerorganisasjonene oppnevner, eller re-utnevner representanter til utvalget. Fire av representanter er fra de regionale helseforetakenes brukerutvalg. To av disse er samtidig observatører i Pasientreiser HF sitt styre.

3. Sammensetning

3.1 Medlemmer i BU i 2023

Navn	Reprenterere	Oppnevnt fra
Mona Sundnes	Helse Midt-Norge RHF Regionalt brukerutvalg	Første oppnevning 2013
Øystein Kydland Arendal	Helse Sør-Øst RHF Regionalt brukerutvalg	Første oppnevning 2016
Tor Johnny Agledal Stord	Helse Vest RHF Regionalt brukerutvalg	Utnevnt som observatør i Pasientreiser HF sitt styre fra og med 2023.
Vara: Vidar Myren	Helse Vest RHF Regionalt brukerutvalg	Utnevnt som vara for Tor Johnny, 2023
Gunnhild Berglen, Sør-Varanger	Helse Nord RHF Regionalt brukerutvalg	Utnevnt som observatør i Pasientreiser HF sitt styre fra og med 2021. Først oppnevnt i 2019.
Vara: Leif Birger Mækinen, Alta	Helse Nord RHF Regionalt brukerutvalg	Utnevnt som vara i 2022
Elisabeth Wollebæk Ski	NHF, Landsforeningen for slagrammede	Først oppnevnt i 2018
Line Hole, Asker	FFO, Forening for autoimmune leversykdommer	Først oppnevnt i 2019
Geir Strømsholm Kristiansund N.	SAFO, NHF – LFPS (Landsforeningen for polioskadde)	Først oppnevnt i 2021
Johannes Lofthus Etnedal	Kreftforeningen	Først oppnevnt i 2021
Dag Utnes Mosjøen	FFO, prostatakreftforeningen	Først oppnevnt i 2021
Unn Tone Forfang Jenssen Tomasjord	FFO, Blindeforbundet	Først oppnevnt i 2021
Svein Helgesen Lillehammer	Pensjonistforbundet	Først oppnevnt 2021
Vara: Tahar Haddad, Dalen, Telemark	Pensjonistforbundet	Først oppnevnt 2021
Gunvor Riim Opedal, Ullensvang	Pensjonistforbundet	Først oppnevnt 2021
Vara: Kirsten Refsnes Hå	Pensjonistforbundet	Først oppnevnt 2021

Fra administrasjonen

Hilde Holt, fagdirektør
Guri Brenden, kommunikasjonsansvarlig

Brukerutvalget ledes av administrasjonen ved Hilde Holt. Møtenes ledes av Guri Brenden, som også har sekretariatsfunksjonen for Brukerutvalget. Ansvaret for oppfølging og deltakelse i brukerutvalget er lagt til avdeling for fag og kvalitet, ved fagdirektør Hilde Holt. Administrasjonen orienterer vanligvis kort om styresaker på hvert møte. Andre ansatte i Pasientreiser HF hentes inn ved behov for saksorienteringer.

3.2 Representasjon i styret i Pasientreiser HF

To medlemmer i brukerutvalget, Gunnhild Berglen og Tor-Johnny Agledal, er observatør med tale- og forslagsrett i Pasientreiser HF sitt styre. De inviteres også til å delta på det årlige styreseminaret i Pasientreiser HF. I Pasientreisers Samarbeidsforum møter Mona Sundnes og Øystein Kydland fra brukerutvalget.

4. Aktivitet

BU avholdt 7 ordinære møter i 2023. I alt 51 saker ble behandlet. 6 av møtene har vært avholdt som fysiske møter, og et møte har vært på Teams. Det er et ønske fra brukerutvalget at flest mulig møter gjennomføres fysisk.

4.1 Ny rekvisisjonspraksis

Det viktigste saksområdet for brukerutvalget i 2023, var oppfølging av prosessen med ny rekvisisjonspraksis. Dette arbeidet startet allerede i 2020, og saken har vært på sakslister i nesten hvert møte i flere år. Å få på plass en ny rekvisisjonspraksis med mulighet for lengre tidsbestemte fullmakter for rett til tilrettelagt transport, har vært en av de viktigste sakene for brukersida i mange år. BU er derfor svært glad for at arbeidet har kommet så langt at det nærmer seg pilotering, og det er store forventninger knyttet til utrulling og implementering av ny praksis for alle brukere i hele landet.

4.2 Faste saker i BU

- Status pasientreiseområdet
- Styresaker
- Oppdragsdokument
- Årlig melding
- Møteplan brukerutvalg for det kommende året
- Oppnevninger av brukerrepresentanter til prosjekter, råd og utvalg
- Brukerundersøkelsen - informasjon om resultater og oppfølging

- **Andre viktige saker i 2023**
- Serviceparametere
- Brukermedvirkning i felleseide HF, felles retningslinjer

- Service telefoni
- Pårørendes rettigheter på pasientreiseområdet
- Barn som pårørende
- Pasientløsning for å melde, klage og avvik
- Vedtaksbrev
- Pasientreiser HF's språkprofil
- Ny intern organisering, samhandlingsmodell
- Oppnevninger av brukerrepresentanter til prosjekter, råd og utvalg

4.2.1 Brev til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD)

Brukerutvalget sendte våren 2023 brev til HOD og uttrykte vår bekymring for de lave refusjonssatsene på pasientreiseområdet. Der skriver vi blant annet «Den lave satsen for overnatting flytter store kostnader over til pasientene. Mange vil ikke ha økonomi til å ta imot behandling. Dermed er de lave refusjonssatsene en driver mot uønsket variasjon og bidrar til å svekke pasientenes rett til likeverdige helsetjenester. Det er vårt syn at dette også bidrar til at helseforetakenes «sørge-for-ansvar» ikke er tilstrekkelig ivaretatt, når pasientens egen økonomi blir en så sterk faktor i om helsetjenesten kan mottas». Både ulike brukerutvalg ved andre helseforetak og pasientorganisasjoner støttet Brukerutvalgets uttalelser og sendte egne innspill til HOD.

4.3 Brukerrepresentasjon i råd, utvalg, komiteer og arbeidsgrupper:

Oppnevninger i 2023:

Utvalg/råd/referansegruppe	Medlem	Evt. vara	Periode for oppnevning
Brukerundersøkelser	Svein Helgesen		Jan 2023-juni 2023
Arbeidsgruppe vedtaksbrev	Geir Strømsholm, Kirsten Refsnes Gunnhild Berglen		Jan 2023-
Arbeidsgruppe Barn som pårørende	Johannes Lofthus, Gunnhild Berglen		April 2023-
Fagforum innbyggertjenester	Geir Strømsholm, Gunnhild Berglen	Tor Johnny Agledal	Desember 2023-

5. Avsluttende kommentar ved BU's observatører i styret

Dette er den aller første årsrapporten fra brukersida i Pasientreiser HF. Det er historisk og løfter brukerstemmen tydelig og på en ny måte. Organiseringen av brukerinvolvering og brukermedvirkning har endret seg i Pasientreiser HF gjennom de siste fjorten årene. Utvikling av brukermedvirkning på systemnivå i Pasientreiser er en nøkkel for å finne nye løsninger, gjenkjenne utfordringer og sette tydelige mål som samsvarer med behovene til brukerne. Viljen til å lytte til brukere gjennom målrettet testing og utprøving har vært stor i organisasjonen. Ved å utnytte potensialet i brukermedvirkning på systemnivå kan man få enda bedre løsninger. Vi som er brukermedvirkere må eie vår medvirkning, slik at vår kunnskap kan bli en ressurs som bidrar til nye og bedre tjenester. Brukermedvirkning er demokrati i praksis.

Som observatører gleder det oss å se det gode innovative og forskningsbaserte arbeidet som pågår i Pasientreiser HF omkring ny rekvisisjonspraksis. Pasientreiser fremstår som fremsynsrettet, og viser en veldig interesse for ny teknologi. Som brukermedvirkere så ønsker vi et enda tydeligere fokus på forskning, der vi i større grad kan medvirke likeverdig i dette nybrottsarbeidet. De regionale helseforetakene trenger forskningsbasert kunnskap fra pasientreiseområdet, og pasientene fortjener at de strategiske valgene som gjøres, er basert på kunnskap de har fått medvirke til å frembringe.

Pasientreiseområdet er ikke en logistiktjeneste. Det er pasienter som reiser, mange av disse pasientene vil trenge tilrettelegging og bistand for at de skal klare å ta imot behandling. For oss er pasientreisene en livsviktig og nødvendig del av helsevesenet. Det gjør det mulig for oss å få helsetjenester uavhengig av bosted, organiseringskompetanse og personlig økonomi. Det er for oss pasienter at Pasientreiser finnes. Vi som har ulike funksjonsnedsettelse og trenger oppfølging i helsevesenet. Det er derfor engasjementet til brukerutvalget er så sterkt og livskraftig, for vi vet hvorfor vi gjør dette.

Bergen/Svanvik
16.01.2024 TJA & GB

Ordliste/forklaring

Helseforetak

Helseforetak er en samlebetegnelse på regionale helseforetak (RHF) og helseforetak (HF) som ble opprettet etter at staten overtok ansvaret for spesialisthelsetjenesten fra fylkeskommunene 1. januar 2002.

I Norge er det helseforetak som driver sykehustjenester, og i tillegg er det foretak som yter støttetjenester i de ulike regionale helseforetakene, og som yter fellestjenester på nasjonal basis¹.

Felleseid helseforetak – Foretak som eies av de regionale helseforetakene. Hovedformålet med de felleseide foretakene er å bidra til å styrke og forbedre tilbudet til pasientene, herunder å sikre samordning, likhet og likeverdighet, samt å bidra til at oppgavene løses på en rasjonell måte og med god ressursutnyttelse. Det er fem felleseide helseforetak; Pasientreiser HF, Luftambulansetjenesten HF, Sykehusbygg HF, Sykehusinnkjøp HF og Helsetjenestens driftsorganisasjon HF.

Reiser uten rekvisisjon – Reiser som innbyggeren organiserer selv, og søker om å få reisetilskudd i etterkant.

Reiser med rekvisisjon – Reiser som organiseres av helseforetakene, enten fordi pasienten har et medisinsk behov for tilrettelegging av reisen, eller fordi det ikke er et tilbud om offentlig transport på strekningen pasienten skal reise.

Oppdragsdokument (OD)

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) styrer spesialisthelsetjenesten blant annet gjennom oppdragsdokumenter. Oppdragsdokumenter til de regionale helseforetakene gis normalt ut en gang per år, like etter at beslutningen om årets statsbudsjett foreligger i Stortinget. Oppdragsdokumentene inneholder krav fra Helse- og omsorgsdepartementet om hvilke oppgaver som skal utføres i det påfølgende år, og hvilke krav som settes til de regionale helseforetakene.

Helse- og omsorgsdepartementets oppdragsdokumenter til de regionale helseforetakene har to formål:

- HOD stiller styringskrav til de felleseide helseforetakene.
- Midlene i Stortingets budsjettvedtak blir formelt stilt til HF'-enes disposisjon.

Oppdragsdokumentene sendes normalt ut en gang i året.

¹ Ref. Store norske medisinske leksikon